

IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU

PROSLAVA 100. OBLJETNICE ROĐENJA VINKA ŽGANCA I BLAGDANA SV. CECILIJE

U jesen ove godine održan je u Čakovcu međunarodni znanstveni skup o životu i radu Vinka Žganca velikog hrvatskog etnomuzikologa i melografa. Budući da je Žganec zaslužan i za crkvenu glazbu, *Institut za crkvenu glazbu* upriličio je 22. XI. za svoje studente, a bili su pozvani i crkveni pjevači grada Zagreba, zajedničku proslavu 100. obljetnice rođenja Vinka Žganca i blagdana sv. Cecilije.

U dvorani "Vijenac" Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu o Žgancu održali su predavanje: prof. Miroslav Vuk: Kratka biobibliografija i mladenački glazbeni književni radovi Vinka Žganca, a dr. Lovro Županović: Žgančevo višeglasno dopunjavanje duhovnog jednoglasja. Nakon predavanja mješoviti zbor župe sv. Nikole Tavelića pod ravnanjem prof. Terezije Babić otpjevao je 3 Žgančeve skladbe: *Hoj, hoj, gde si Jožef moj, Tužno plače, žuhko javče i O Marija Bogorodica*. Iz predavanja prof. Vuka zanimljivo je navesti Žgančeva mišljenja o crkvenim pučkim popijevkama: "U obilju naših pravih i čistih pučkih crkvenih pjesama nalazi se neprocijenjeno blago duboke religiozne poezije; treba ovu poeziju otkriti i dati joj da zasine u hrvatskim Božjim hramovima." (Izvadak iz predavanja 26. XI. 1911. u Nadbiskupskom bogoslovskom sjemeništu u Zagrebu). U

svom članku "O pučkoj crkvenoj pjesmi" ("Sv. Cecilija", 1912, 3-4, 25-27) piše: "U cijelom našem radu na polju reforme crkvene glazbe imala bi nam biti jedna od najvećih briga nastojanje oko reforme hrvatske crkvene pučke pjesme. Koliko je crkvena pučka pjesma važan faktor u bogoslužju ne trebamo isticati."

Slijedila je svečana koncelebrirana sv. Misa u zagrebačkoj Prvostolnici koju je predvodio dr. Juraj Kolarić, prebendar i profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. U koncelecijaciji su sudjelovali profesori Instituta *mo. Izak Špralja*, Ljubomir Galetić, župnik sv. Nikole Tavelića prečasni Zvonimir Sekelj i dr. Đuka Marić. U uvodu u bogoslužje dr. Kolarić je naglasio da danas proslavljamo blagdan sv. Cecilije rimske mučenice, koju je Crkva izabrala za zaštitnicu crkvenog pjevanja zatim sve ustanove koje se posebno bave crkvenom glazbom, svih crkvenih glazbenika a u toj prigodi posebice dr. Vinka Žganca iz Međimurja, velikoga hrvatskog etnomuzikologa i melografa. U homiliji je posebno naglasio da je Evanđelje radosna vijest i zato je radost, pjesma, veselje, bitna oznaka kršćanstva.

Svi prisutni pjevali su VIII. koralnu misu, na prinošenje darova *Sejden Bortnjanskoga* i za vrijeme Pričesti *O Ljubavi božanska vjerna*, otpjevao je katedralni mješoviti zbor pod ravnanjem dr. Vladimira Babuša.

Josip KORPAR

IZ NAŠIH ŽUPA

"ZLATNA HARFA" U SUBOTICI

Ove godine je natjecanje održano u franjevačkoj crkvi u Subotici. Htjelo se odati priznanje franjevačkom poticaju, ali i veliko priznanje franjevačkom samostanu u Subotici, koji je kroz tri stoljeća bio duhovno i kulturno utočište hrvatskog puka. Subotičani franjevačku crkvu zovu "Stara crkva", jer je doista najstarija u gradu. Gvardijan o. Andrija Matic je toplinom i velikodušnošću franjevačkog duha dočekivao sudionike. Vidno uzbuđen i razdragan, govorio je da je "Stara crkva" danas najmlađa, jer je okupila jedanaest dječjih zborova s oko 400 djece, puno mladih roditelja i ostalih vjernika. Veliko svetište i dvije bočne apside bili su idealno mjesto za nastup tolike djece.

Natjecanje je održano 27. svibnja 1990. u 15 sati. Sudjelovala su djeca iz slijedećih župa: Tavankut, Mala Bosna, Sombor—Sv. Križ i Nikola Tavelić, Subotica—sv. Terezija, Đurđin, Subotica—Isusovo Uskrsnuće, Subotica—sv. Roko, Subotica—Majka Crkve, Svetozar Miletić, Biokovo, Subotica—sv. Juraj.

Na ovom natjecanju nema posebnog nagrađivanja. Svi sudionici su dobili diplome "Zlatne harfe". Neki su imali dobar tekst, neki bolju izvedbu, a neki dobar aranžman. Sve skupa lijepo, raspjevano i raznoliko. Više od sat vremena lijepog pjevanja i muziciranja djece.

Po završetku natjecanja pročitana je poruka pokrovitelja "Zlatne harfe" biskupa banjalučkog dr. Franje Komarice i pozdrav subotičkog biskupa Ivana Penzeša.

U 18 sati započela je sv. misa. Oko 400 djece poredalo se ispred svetišta, pratilo sv. misu i pjevalo. Sv. misu je predvodio Andrija Kopilović uz koncelecijaciju više svećenika. Propovijedao je mlađi svećenik Franjo Ivanković. Porijeklom je iz obitelji s desetero djece. Jasnoćom govora, mladošću i porijeklom je shvaćen i prihvaćen od djece.

U dogovoru s fra Mićom Pinjuhom iz Hercegovine s. Mirjam Pandžić, voditeljica zbora "Albe Vidaković" u Subotici, organizirala je već četvrti put natjecanje dječjih zborova u našoj biskupiji. To joj uspijeva uz suradnju zauzetijih svećenika, sestara i pastoralnih suradnica, koji djeluju među Hrvatima naše biskupije.

M.P.

SUSRET "ZLATNE HARFE" U ŽUPI LUG - BRANKOVIĆI

U župi Lug—Brankovići održan je susret "Zlatne harfe" 20. svibnja 1990. Susretu su prisustvovali dječji zborovi ovih župa: Lug—Brankovići, 66 sudionika, Sv. Josip iz Zenice, (36), Sv. Petar i Pavao iz Lovnice 40, Sv. Leopold iz Maglaja (20), Sv. Josip iz Zavidovića, (40) Župa Radunice (25), Sv. Ante iz Žepča, (35). Župa Globalica (30). Gostoljubivost domaćina, učinila je da su se sudionici osjećali ugodno. Oduševljenost i raspjevanost svih mališana potpuno je opravdala održavanje takve smotre.

AUTORSKO VEČE VINKA GLASNOVIĆA

U prepunoj crkvi sv. Marka, u subotu 3. studenog 1990. godine odjekivali su zvuci umilne glazbe posvećene hrvatskoj prošlosti za bolju budućnost drage nam Hrvatske. U prvom dijelu čuli smo solističke i zbarske popijevke na tekstove A. G. Matoša i D. Domjanića. Solisti su bili amateri pjevači, članovi amaterskih zborova koji su (ujedinjeni) nastupili te večeri. To su bas *Zvonko Uhernik*, sopran *Dijana Banac*, bariton *Ivan Mihaljević*, bas *Toni Volarić* i jedini profesionalni pjevač tenor *Vinko Glasnović*.

Koncert je završio Kantatom o kralju Zvonimiru na tekst *Mirka Validžića*, koji je prije glazbene izvedbe djela izgovorio tekst kantate.

Središnji lik u kantati je kralj Zvonimir, kojeg je autor glazbe doživio kao duha hrvatskog naroda, i javlja se iz dubine duše svakog Hrvata. Ulogu kralja Zvonimira vrlo uvjerljivo je otpjevao gospodin *Ivan Mihaljević*, gost iz Los Angelesa. Vokalni dijelovi kantate povezani su plesnom međuigrom, u kojoj je sudjelovala folklorna grupa "Kupljenovo".

Združeni zborovi Sv. Marka, Marije Pomoćnice, "Ivan Filipović", "Ilija Gregurić" i "Josip Jelačić" odigrali su ulogu naroda.

Najljepši dio kantate bila je arija kralja Zvonimira u završnom dijelu kantate, kada je svima prisutnima zastao dah. Prisutna publika, među kojima su bili predstavnici uprave grada Zagreba, burnim aplauzom nagradili su sve izvođače. Budući da je te večeri Vinko Glasnović, koji je stalni dirigent tri zbora, morao na orguljama zamijeniti oboljelog orguljaša, izvedbom je dirigerao *Edo Adamek*, stalni dirigent zbora Marije Pomoćnice.

Zahvaljujemo maestru Vinku Glasnoviću i svim izvođačima na prekrasnom glazbenom doživljaju.

Marija BUNTAK

GLAZBA RADOVANU U ČAST

Uz 750. obljetnicu portala trogirске katedrale

O majstoru Radovanu, čije je, u svakom slučaju, najznačajnije djelo portal trogirске katedrale, i ranije se je mnogo govorilo i pisalo, ali uz 750. obljetnicu dovršenja toga portala i posvećenja katedrale, koju su još dugo dotjerivali, u Trogiru je od 25. do 30. rujna priređen međunarodni znanstveni skup i više kulturnih manifestacija u organizaciji naših najviših znanstvenih, umjetničkih, društvenih i crkvenih ustanova. Toj značajnoj obljetnici i skupu sredstava priopćavanja dala su znatan prostor i vrijeme u redovitim informativnim rubrikama i emisijama te u posebnim priložima. U bogatom programu kulturnih, umjetničkih i liturgijskih manifestacija glazba je bila značajan prilog. Nekoliko riječi o njima.

Na znanstvenom skupu predavanje o glazbenim aspektima u trogirskim kodeksima iz XI. i XII. stoljeća, ispisanima beneventanom koji su uglavnom i beneventanske provenijencije, govorio je muzikolog dr. Miho Demović. Po njemu Trogir je već u to vrijeme, u najranije dane kvadratnog notnog pisma — i onog diasematskog prije njega —, mogao dati notne rukopise od kojih je najstariji, što je i za Europu rijetkost, nastao već u X. stoljeću a čuva se u *Institutu za povijesne znanosti* u Beču. Trogirski evanđelistar iz XIII. st., "naš najljepši kodeks", pravo je remek—djelo u svom redu kao i Radovanov portal u kiparstvu i arhitekturi.

Demović se nada da će se Trogirani potruditi da taj jedinstveni dragulj njihove i sveukupne naše baštine faksimilski objave.

Udio glazbe u sve dane odvijanja simpozija bio je bogat i raznolik. Već prvoga dana na Narodnom trgu uz katedralu i reljef slavnog Trogirana, hrvatskog bana, biskupa i junaka Petra Berislavića, odžana je "glazbena narodna svečanost" u kojoj su sudjelovali *Narodna glazba Trogira*, *Klapa Trogir* (koja je odmah nakon programa otputovala na višednevno gostovanje po Italiji), *Mješoviti pjevački zbor KUD Brodomosor* i *Folklorni ansambl Trogir*. Svi su izvodili djela, umjetnička i folklorna, uglavnom iz trogirskog kulturno—umjetničkog nasljeđa.

Druge večeri glazbeno—umjetnički program se je odvijao u samoj katedrali. Nastupili su orguljaš *Andelko Klobučar* (koji je u svojoj *Fantaziji i Toccati* pokazao da se i na starim orguljama—koje očekuje veliki i pravi zahvat — može izvoditi i najsvremenija glazba), sopranistica *Mirjana Bohanec—Vidović* (iz čijeg programa bismo posebno izdvojili Händelovu ariju iz kantate "Josua"), *Josip Soldo* je otpjevao jednu laudu iz XIII. stoljeća, te mješoviti pjevački zbor "Kolo" iz Šibenika pod ravnanjem *Nemanje Savića* (koji je osobito izvedbom "Čaće moj" Ivana Matetića Ronjgova zaslužio dugotrajan srdačan pljesak).

Treće večeri u potpuno obnovljenoj crkvi sv. Nikole, uz samostan sestara benediktinki, koji neprekidno živi već 900 godina, nastupili su "Zadarski madrigalisti" pod umjetničim vodstvom *Ive Nižića* i *Linde Ivić*. Instrumentalne skladbe bile su im bolji dio programa (a tek ponovljena Vittorijina *Ave Maria* zazvučala je u svojoj jednostavnoj ljepoti).

U dominikanskoj samostanskoj crkvi sv. Križa na otoku Čiovu "Splitski vokalni oktet" pod ravnanjem *Petra Zdravka Blajića* izveo je koncert sakralne glazbe a cappella na tri liturgijska jezika kod nas, na latinskom, staroslavenskom i hrvatskom. Koncert je mogao biti naslovljen "od korala do naših dana"; prevladavale su skladbe iz gregorijanske baštine i hrvatskih autora (*Lukačić, Kalski, Kuhla, Zajc, Gotovac, Stipišić...*).

Za sv. mise za sve trogirске umjetnike i javne djelatnike, koju je u benediktinskoj crkvi sv. Nikole predvodio dr. *Drago Šimundža*, urednik "Crkve u svijetu", pjevao je kvintet "Trogirska glazbena radionica". Njega vodi dr. *Nikola Buble*, koji je sve spomenute glazbene programe uz međunarodni znanstveni skup organizirao i osmislio.

Svečana akademija u trogirskoj katedrali, koju je umjetnički razradio *Ljubo Stipišić*, obilovala je glazbenim točkama različite izvedbene razine. Iz trogirске *Missa postoralis* G. Bozzotija katedralni mješoviti zbor izveo je *Kyrie eleison* (dir. *Milka Perkušić*, org. č. s. *Zdenka Tomas*). Vremešni pjevači iz Solina "Pivači Salone" izveli su njihova dva vrlo stara crkvena napjeva. Zbor časnih sestara Služavki malog Isusa pod ravnanjem č. s. *Dulceline Plavša* (org. *Eudoksija Franić*, glasovir *Mirta Lišnić*) izveo je dvije točke iz glazbenog ogrokaza *Evo službenice Gospodnje šime Marovića*, a "Splitski vokalni oktet" iz svoga bogatog repertoara izveo je tri skladbe. Još je nastupila sopranistica *Irena Ivačić* i orguljašica *mo. Mirta Mačina*. Kroz program je vodio dirigent Okteta *mo. Petar Zdarvko Blajić* (on je na akademiji promovirao i Bozzotijevu *Pastoralnu misu*, što ju je prošle godine, gotovo u divot izdanju, u redakciji dr. Nikole Buble izdao trogirski župnik i dekan msgr. *Ivo Dordević*). Čitav program proslave obljetnice Radovanova portala i posvete katedrale završio je u katedrali svečanom liturgijom što ju je predvodio (u